

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КРУШЕВАЦ

ул. Мајке Југовића бр.46, Крушевац тел. 037/425-504, 416-980, тел/факс: 037/416-988
E-mail: csrkrusevac@gmail.com ; krusevac.csr@minrzs.gov.rs ПИБ.100320289;
Мат. број: 07144539

ПРОГРАМ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗА 2022 ГОДИНУ

Крушевац, новембар 2021. године

САДРЖАЈ

I УВОДНИ ДЕО

1. Предмет извештавања
2. Делатност Центра за социјални рад

II ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА / Капацитети Центра за социјални рад/

1. Организација рада
2. Запослени радници
3. Услови рада
4. Финансирање

III РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО - ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ КОРИСНИКА

1. Служба за заштиту деце и младих,
2. Служба за заштиту одраслих и старијих,
3. Служба за правне послове
4. Служба за локална права и услуге,

IV ПРОШИРЕНА ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. Права
2. Услуге

V АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ДЕЛАТНОСТИ

1. Сарадња са установама, организацијама, удружењима
2. Планирање и развој

I УВОДНИ ДЕО

1. Предмет планирања

Центар за социјални рад у Крушевцу је установа социјалне заштите основана решењем СО Крушевац бр. 2721 од 24. фебруара 1964. године, а отпочео је рад 1. априла исте године.

Установе социјалне заштите оснивају се ради остваривања права у области социјалне заштите и пружања услуга социјалне заштите, као и ради обављања развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у социјалној заштити.

Центар за социјални рад (у даљем тексту Центар), у складу са актима јединице локалне самоуправе, учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у локалној заједници, иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите.

Годишње оперативно планирање Центра је активност која за циљ има сагледавање рада у претходној и унапређење у наредној години.

Полазне основе планирања рада Центра у 2022. години су: Закон о социјалној заштити, Породични закон, Закон о спречавању насиља у породици, Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, Правилник о нормативима и стандардима у раду Центара за социјални рад, Одлука о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца, Извештај о раду Центра за 2021. годину. Дефинисани приоритети из донетих локалних стратегија, а тичу се осетљивих група корисника услуга Центра, као и група у ризику, такође су смернице у изради плана.

Основа за израду Плана и Програма рада Центра за 2022. годину чине и званични статистички подаци који говоре о демографским кретањима у Крушевцу, статистички подаци Центра о корисницима на евиденцији и пруженим правима, мерама и услугама, капацитети Центра (стручни, просторни, финансијски), као и закључци стручних служби Центра о планираним мерама за унапређење укупне делатности у области.

Циљеви социјалне заштите су:

- 1) достићи, односно одржавати минималну материјалну сигурност и независност појединца и породице у задовољавању животних потреба,
- 2) обезбедити доступност услуга и остваривање права у социјалној заштити,
- 3) створити једнаке могућности за самостални живот и подстицати на социјалну укљученост,
- 4) очувати и унапредити породичне односе, као и породичну, родну и међугенерациску солидарност,
- 5) радити на превенцији злостављања, занемаривања или експлоатације, као и отклањати њихове последице.

Циљеви социјалне заштите остварују се пружањем услуга социјалне заштите и другим активностима које предупредују, умањују или отклањају зависност појединаца и породица од социјалних служби.

Сваки појединац и породица којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба имају право на социјалну заштиту, у складу са законом.

Права на социјалну заштиту обезбеђују се материјалном подршком и пружањем услуга социјалне заштите.

2. Делатност Центра социјални рад

У складу са Законом о социјалној заштити Центар обавља:

- послове јавних овлашћења о чијем се обезбеђењу стара Република Србија
- друге послове о чијем се обезбеђењу стара Град Крушевац

У вршењу јавних овлашћења Центар поступа у складу са нормативима и стандардима утврђеним Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада у центрима и одлучује о:

остваривању права на материјално обезбеђење; остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица; остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад; остваривању права на смештај у установу социјалне заштите; остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу; хранитељству; усвојењу; старатељству; одређивању и промени личног имена детета; мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права.

У вршењу других послова утврђених Законом Центар ће у 2022. години поступати у складу са Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити Града Крушевца.

Права утврђена овом одлуком су: право на једнократну помоћ, набавка школског прибора, опреме и уџбеника за децу предшколског и школског узраста која су под старатељством и из материјално угрожених породица, партиципација у трошковима летовања, зимовања, екскурзија и организовања школе у природи за ученике под старатељством и децу из материјално угрожених породица, право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу, право на бесплатан оброк, право на бесплатан превоз особа са инвалидитетом и пензионера, право на путне трошкове и исхрану пролазника, право на трошкове сахране, право на партиципацију у трошковима превоза студената и право на накнаду за личног пратиоца детету које похађа школу по инклузивном програму ван територије града Крушевца.

Услуге које се утврђују овом Одлуком су: породични едукативни центар, помоћ у кући, дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју, дневни боравак за одрасла лица са инвалидитетом, услуге неодложних интервенција и интервентног смештаја, прихватилиште за децу и младе, прихватилиште за одрасла и старија лица, прихватилиште за жртве насиља у породици, социјално становање у заштићеним условима, становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите и давање у закуп станова социјално угроженим лицима.

Одељење за друштвене делатности градске управе града Крушевца, покренуло је поступак измене Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити Града Крушевца. Центар ће дати максимални допринос, у креирању новог текста. Дугогодишње искуство у раду и промене настале новим законским регулативама у областима од значаја за послове социјалне заштите, биће полазна основа у давању предлога за нова решења.

II ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1. Организација рада

Послови у Центру се групишу у оквиру Служби. Служба представља организациону целину у којој се реализује део активности из делатности Центра, како би се што боље остварили организациони циљеви, управљање пословима, контрола рада, квалитет и ефикасност. Делатност Центра реализоваће се у оквиру:

- 1.Служба за заштиту деце и младих,
- 2.Служба за заштиту одраслих и старијих,
- 3.Служба за правне послове,
- 4.Служба за локална права и услуге,
- 5.Служба за финансијско-административне и техничке послове.

У оквиру службе за правне послове формиране су:

1. Пријемна канцеларија
2. Канцеларија за материјална давања

У службама раде стручни радници и стручни сарадници. Службе ће у 2022. години наставити са радом на начин дефинисан важећим Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад.

С обзиром да је у најави увођење новог, јединственог информационог система у Центрима, уколико буде потребно радиће се и на новој организацији унутар установе, а у складу са упуствима надлежног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

За организовање и управљање процесом рада у установи у току године биће задужени:

- Управни одбор
- Надзорни одбор
- Директор
- Колегијум ЦСР
- Руководиоци служби
- Супервизори служби

Центар има законску обавезу пружања услуга неодложних интервенција. То чини током 24 - часовног дежурства стручних радника у сарадњи са свим актерима на локалу у поступку заштите од насиља.

На основу Закона о социјалној заштити и Одлуке о формирању Мобилног тима Центра за социјални рад, на месечном нивоу доноси се план приправности за све запослене стручне раднике. Овим планом одређују се запослени који ће бити у приправности, стално доступни и у случају потребе извршити интервенцију.

Уколико је током дежурства било потребе за интервенцијом, доставља се извештај о реализованим активностима. На основу добијених информација, израђује се извештај о активним интервенцијама и утрошеним сатима. Исти се упућује Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Локалној самоуправи, у зависности из ког буџета се финансира дежурни радник.

2. Запослени радници

Табела број 1.

Укупан број запослених радника на дан 31.10.2021. године					
Статус запосленог	Финансира		Укупно	Полна структура	
	Република	ЛС		ж	м
Радни однос заснован на одређено	6	2	8	7	1

време					
УКУПНО	30	20	50	41	9
Запослени преко пројекта	0	8	8	6	2
УКУПНО	30	28	58	47	11

Табелом је приказан број запослених у Центру који се финансирају из буџета РС и Локалне самоуправе. Очекујемо да се настави пројектно финансирање за 8-оро стручних радника кроз директна наменска трансферна средства, на пружању услуге Клуб за младе. Да би се одржао континуитет у пружању ове услуге, потребно је да се буџетом за 2022. годину (као што је било у претходној години) планирају средства за прва четири месеца. Ради се о периоду који није покривен трансфером из Републике.

Ако пратимо структуру запослених, у односу на полну припадност, женски пол је значајно заступљен у односу на мушки. Од укупног броја запослених (50), жене чине 82% (41). Овај однос се уклапа у податак да су жене значајно више запослене у установама социјалне заштите у односу на мушкарце.

Од времена забране запошљавања по **Закону о изменама и допунама Закона о буџетском систему**, Центар је због природног одлива стручних радника током ових година у немогућности да у потпуности испуњава Правилником дефинисане стандарде и квалитет рада. Нарочито је отежана реализација обима и садржаја јавних овлашћења као и управљање и организовање радног процеса.

Очекујемо да ће у 2022. години у складу са **Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава**, доћи до нових запошљавања, чиме би се донекле успоставила равнотежа између обима посла и броја запослених, стручних радника. Ради се о радницима који се финансирају из буџета Републике, где је дошло до смањења природним одливом (одлазак у пензију и смрт). Попуњавањем тих радних места, Центар би био у могућности да обезбедити реализацију програмских задатака из области јавних овлашћења на адекватан начин.

Табела број 2.

Број и структура радника који ће се финансирати из буџета града у 2022. години			
Структура радника		Структура по полу	
Стручни радници		ж	м
дип.социјални радник	2	2	0
социјални радник	1	1	0
дипл. правник	3	2	1
психолог	4	3	1
специјални педагог	1	1	0
социолог	1	1	0

Остали радници			
програмер	1	0	1
административни радник	4	3	1
техничко особље	3	1	2
УКУПНО	20	14	6

Из буџета града финансираће се у 2022. години 20 запослених (12 стручних и 8 административно-техничких радника). Заступљеност по полној структури је у корист жена (70%) у односу на мушкарце.

Табела број 3.

Укупан број радно ангажованих лица на услугама и правима по полној структури				
Р.бр.	Назив услуге/права	Структура по полу		Укупно
		Ж	М	
1.	Лични пратилац детета	108	8	116
2.	Хранитељи	106	11	117
	Укупно	214	19	233

Табела број 3. приказује сва радно ангажована лица у Центру, на услугама и правима по полној структури. Ради се о личним пратиоцима и хранитељима за децу и младе, одрасле и старије. Овакав начин приказивања проистиче из Закона о родној равноправности и обавезе установе да своје програме и извештаје усклади са поменутиим законом.

Стручно, континуирано усавршавање је обавеза свих запослених и услов за стицање и обнављање лиценце у складу са законом. На тај начин се стичу нова знања, вештине и унапређује стручни рад. Сви стручни радници који су били у обавези да обнове лиценце, то су и урадили.

Планирамо да у 2022 години, као и до сада, наставимо са стручним усавршавањем, кроз похађање акредитованих програма обуке, присуство семинара и стручни скуповима. Тако ћемо унапредили професионални рад и подићи квалитет пружених услуга. У 2022. години за ту намену планирано је 110. 000,00 динара. Центар ће бити иницијатор одређених едукација, као и партнер другим субјектима у реализацији акредитованих програма обуке у социјалној заштити. Већи део обука одвијаће се онлајн.

Предвиђене области у оквиру којих ће се реализовати програми обуке су:

- подршка деци и младима,
- подршка одраслим и старим особама у систему социјалне заштите,
- подршка одраслим особама и деци са инвалидитетом,
- подршка породици,
- подршка маргинализованим групама.

Према најавама, Републички завод за социјалну заштиту и Комора социјалне заштите наставиће и у идућој години обуке и едукације путем онлајна.

У 2022. години наставиће са са започетим едукацијама стручних радника и оспособљавање за примену новог софтверског решења, примена Система за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите. Ради се о новом софтверском програму у коме ће радити Центри и чија се комплетна примена очекује у идућој години.

Истовремено се реализују обуке за примену програма, Централни информациони систем за обрачун зарада запослених у јавном сектору – ИСКРА.

Примена Закона о социјалним картама, почиње од 01.03.2022. године. Корисници података Социјалне карте су и Центри. Одређене припремне радње су у току. У наредној години ће се реализовати све неопходне активности, како би се са применом Закона кренуло у предвиђеном року.

Програм Аурора у коме се раде Годишњи извештаји установа социјалне заштите, унапређен је у делу извештавања водитеља случаја у Центрима. Најављено је да ће пилот извештавање у 2021. години, у наредној постати редовна активност установе.

Центар у оквиру своје редовне делатности обезбеђује стручну праксу за одређен број лица. За те намене у 2022. планирано је 60.000,00 динара на име осигурања за случај повреде на раду.

3. Услови рада /просторна и техничка опремљеност/, информациони систем, возни парк

За своје радне активности Центар користи два пословна објекта. Објекат који се налази у улици Мајке Југовића, састоји се из старог дела зграде површине од 250 м² и новог дела површине 550 м². Други пословни објекат величине 160 м². налази се у Чупићевој улици бр.15 у центру града. Централна зграда Центра има 32 канцеларије у којима се одвијају стручни и административни послови и све су опремљене рачунарском опремом. На згради је обновљена фасада, замењена спољашња столарија и уређено двориште. Потребно је заменити, дотрајали канцеларијског намештај и тиме би се у потпуности створили одговарајући услови за рад запослених.

Центар располаже потребном опремом за организовање стручних скупова и семинара (видео-бим, флип-чарт, пројектор, лап- топ). Централна зграда обезбеђена је алармом, видео надзором и клима уређајима.

Комуникација са корисницима и осталим грађанима је обезбеђена на начин да свака канцеларија има телефон, све службе имају мобилне телефоне, које користе стручни радници

Сви стручни радници имају компјутере за рад са инсталираним програмом Интеграл, а од 2019. је у функцији информациони сисатем извршења буџета- ИСИБ.

Омогућен је несметан рад у систему Е-управе, тако што су за све стручне раднике обезбеђени квалификовани електронски сертификати.

Увођење нових софтверских решења за примену **Система за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите и Централног информационог система за обрачун зарада запослених у јавном сектору – ИСКРА**, захтева адекватну компјутерску и осталу пратећу опрему. Део постојеће опреме није адекватан и не испуњава потребне стандарде за реализацију и рад у најављеним програмима и апликацијама.

У току 2022. године, ажурираће се и Информатор о раду Центра, динамиком и на начин како је предвиђено и биће доступан на сајту Центра и у штампаном облику.

Интернет презентација Центра налази се на адреси: (<http://www.csrkrusevac.rs>)

Центар располаже објектом (двоспратном зградом) у Чупићевој улици где се одвија рад Породично едукативног центра. Услови за обављање рада су оптимални. Центар има укупно 5 возила, од чега су 3 у возном стању.

4. Финансирање

Рад Центара финансира се по закону из буџета РС и јединица локалне самоуправе, а средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите могу се прибављати и путем донација, уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација. Центар ће се финансирати у 2022. години из два основна извора и то:

- из републичког буџета преко Министарства за рад, запошљавања, борачка и и социјална питања по основу поверених послова Републике, планира се у 2022. години финансирање зараде запослених, обезбеђивање материјалних трошкова и програмске делатности права и услуге корисника. О расподели средстава добијамо упутства од надлежног Министарства на почетку идуће, 2022 године, после усвајања буџета Републике Србије.
- из градског буџета по основу Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца планира се у 2022. години **109.933.000,00** динара. Укупно планирана средства за 2022. годину су **143.665.000,00** динара, што поред програмских активности и редовних делатности обухвата зараде за 20 радника са припадајућим доприносима, осигурање лица и имовине, трошкове грејања, платног промета.

III РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО - ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ КОРИСНИКА

Служба за заштиту деце и младих

Служба за заштиту деце и младих се примарно бави заштитом малолетних лица – деце до 18. године живота и младих до 26. године живота када им је услед породичних и других животних околности, угрожен развој, безбедност и здравље, односно ако је извесно да без подршке система социјалне заштите не могу да достигну оптимални ниво развоја.

Служба ће се нарочито бавити децом и младима:

- када су **без родитељског старања** или у ризику од губитка родитељског старања, ако родитељ, старатељ или друго лице које се о њему непосредно стара није у стању да се о њему стара без подршке система социјалне заштите, услед здравствених разлога, менталног обољења, интелектуалних тешкоћа или неповољних социо-економских околности. Збрињавање деце без родитељског старања реализоваће се кроз старатељску заштиту и смештај у сродничку или хранитељску породицу, руководећи се најбољим интересом детета и најмање рестриктивним окружењем за дете.

Током године, радиће се на редованим поступцима поновног прегледа деце под стартељством и деце на смештају, као и израду планова заштите за наредни период у сарадњи са Центром за породични смештај и усвојење у Крагујевцу. Наставиће се са стручним проценама потенцијалних усвојитеља и хранитеља, а у циљу процене њихове опште подобности, која обухвата и едукацију, за чије вођење су обучени запослени у оквиру Службе.

Радиће се и на процени подобности деце за усвојење, а потом и на праћењу узајамног прилагођавања детета на породицу потенцијалних усвојитеља, како би дошло до заснивања усвојења.

Служба ће сачинити план посета корисника који се налазе у установама социјалне заштите и у хранитељским породицама.

из **породица са поремећеним породичним односима**. Цетар ће достављати налазе и стручно мишљење на захтев суда о вршењу родитељског права, као и о моделу виђења, затим о измени вршења родитељског права, те измени личних контаката деце са родитељем са којим не живе, о сврсисходности мере заштите од насиља. Наставиће се и са праћењем одвијања личних контаката деце са родитељима у контролисаним условима.

- са **децом са поремећајем у понашању**. Наставиће се сарадња са правосудним органима око избора и примене васпитних мера, затим достава мишљења суду пред којим се води кривични поступак против малолетника, периодичних извештаја о реализовању васпитних мера, достављање налаза и стручног мишљења у односу на малолетна лица против којих се води прекршајни поступак. Наставља рад са кривично неодговорном децом, у правцу саветодавног рада и спречавања рецидива, као и са малолетним лицима која испољавају асоцијалне облике понашања. Кориснике у васпитним установама (Завод, ВПД), пратићемо и у наредној години, кроз посете, телефонске контакте са стручним лицима из Установа и кроз периодичне извештаје који нам се достављају.

- када постоји опасност да ће постати жртве или **већ јесу жртве злостављања, занемаривања, насиља и експлоатације**. Разлози за издвајање деце из биолошких породица су најчешће грубо занемаривање и злостављање деце од стране родитеља.

- обезбеђивање додатне подршке деци **из осетљивих друштвених група**, односно деци којој је из различитих разлога и околности потребна додатна подршка, како би постигли пуно друштвено учешће у свим сферама живота (деца са сметњама у развоју, инвалидитетом, тешкоћама у учењу, деца из сиромашних породица, деца ромске националности), кроз укључивање донаторских средстава и програма подршке;

Служба за заштиту одраслих и старијих

У Центру током 2022. године заштита права и интереса одраслих и старијих лица одвијаће се кроз рад Службе за заштиту одраслих и то:

- заштита лица са сметњама у развоју, инвалидних лица (телесни, интелектуални, ментални, сензорни и друге врсте инвалидитета),
- заштита материјално угрожених лица,
- заштити лица без породичног старања (самачка и старачка домаћинства),
- заштити лица са породичним проблемима (конфликти у породици, партнерски конфликти, жртве насиља),
- заштита лица са поремећајима у понашању (злоупотреба алкохола и опојних дрога, вршење прекршајних и кривичних дела),
- заштита лица са проблемима и потребама који нису ближе спецификовани.

У току рада обезбеђиваће се остваривање најбољег интереса корисника, поштујући приватност и поверљивост информација. Стручни радници служба за одрасле и старе у 2022. години радиће на пословима:

- домског смештаја одраслих и старих, као институционалног облика збрињавања лица којима је овај вид заштите неопходан. Корисници се смештају у Геронтолошке центре и специјализоване установе широм Србије,
- реализације и праћења квалитета збрињавања корисника у хранитељским породицама,
- ургентног и неодложног збрињавања корисника, у ситуацијама када немају сроднике или сродници нису у могућности или не желе да воде бригу о лицу које је потребно збринути,

- реализовања посета свим специјализованим установа у којима су смештена лица под старатељством, као и корисници смештени у геронтолошким центрима, по распреду и на начин који је већ дефинисан. Притом ће се израђивати и планови заштите корисника за наредни период у сарадњи са установама. Обим и динамика поменутих посета зависиће од епидемиолошке ситуације, тј. мера које су на снази, а настале због Ковида 19.
- постављања привремених или сталних старатеља корисницима који су делимично или потпуно неспособни да се старају о својој личности, имовини и интересима,
- реализације посета корисницима под старатељском заштитом о којима брину чланови породице, као и преиспитивање извештаја старатеља,
- прибављаће се потребни докази по захтеву Суда, давати налази и мишљења, по захтевима ресорног министарства као и других министарстава, Заштитника грађана, установа социјалне заштите, здравствених установа и др,
- посебан акценат биће усмерен на заштиту лица из ризичних група-остарела лица којима је потребна и здравствена нега, особе склоне злоупотреби алкохола, бескућници, лица после издржане казне затвора,
- пружање помоћи породицама и појединцима по захтевима, кроз непосредни и телефонски контакт са њима и њиховим сродницима и посредовања код других институција у циљу остваривања права, подизања квалитета живота и оснаживања самих корисника да активније учествују у решавању сопствених животних проблема,
- одлучиваће по захтевима о остваривању права на услугу помоћ у кући.

Тим за насиље

На препоруку ресорног Министарства у 2017 години у Центру је формиран интерни тим који се бави искључиво пословима заштите жртава насиља. Чине га два стручна радника-водитеља случаја (социјални радник и један психолог) и правници из правне службе који имају консултативну улогу. Тим ради на пријавама које се односе на породично, партнерско, вршњачко насиље и занемаривање деце.

По преузимању, водитељ случаја наставља рад на пријави у складу са процедуром стручног рада. Прикупља потребне податке, планира почетну процену, успоставља контакт са жртвом, прави план безбедности за жртву, узима изјаву од жртве насиља, издаје писано упозорење насилницима, обавештава ОЈТ и суд о прекршеним мерама, успоставља контакт са професионалцима из других система, реализује почетну процену, сачињава план услуга и мера за жртву насиља уколико је то потребно. Уколико се утврди потреба да се покрене тужба по службеној дужности за заштиту од насиља укључује правника у вези сачињавања тужбе. Ако се процени да је жртва способна да самостално користи ресурсе, институција усмерава жртву на бесплатну правну помоћ код адвоката сарадника који су посебно специјализовани за рад са жртвама насиља.

Стручни радници тима раде на заштити жртве уколико интервенише Мобилни тим Центра, у току дежурства и смештају жртву у сигурно окружење. Град Крушевац за такве ситуације има на располагању ургентне хранитељске породице.

Рад на откривању и спречавању насиља одвијаће се у сарадњи са институцијама, а у складу са Законом о спречавању насиља у породици, који прописује сарадњу кључних институција кроз рад Групе за координацију (представник/ца Основног и Вишег јавног тужилаштва, Полицијске управе, Центра за социјални рад и по потреби невладиних организација).

3. Служба за правне послове

У Правној служби обављају се управно-правни послови. Послови правне службе су груписани према карактеристикама група корисника, према врсти и начину задовољења њихових социјалних потреба, природи радних процеса и др.

У оквиру ове службе постоји:

1. Пријемна канцеларија

Прима све захтеве, дописе, замолнице и проверава да ли су у надлежности Центра. Са корисницима који се први пут јављају обавља се разговор, препознаје доминантни проблем, а корисника упућује у одговарајућу службу.

2. Канцеларија за материјална давања

У канцеларији за материјална давања одлучује се о остваривању права грађана на материјално обезбеђење (новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица, оспособљавање за рад и права дефинисана Одлуком о правима и услугама о социјалној заштити града Крушевца).

У складу са Законом о социјалној заштити, у Правној служби се одлучује о смештају корисника у дом, хранитељску или сродничку породицу.

У складу са Породичним законом, Правна служба обавља правне послове који се односе на старатељство (над лицима лишеним пословне способности, малолетним лицима), усвојење, хранитељство, одређивање и промену личног имена, мере корективног и превентивног надзора.

У правној служби поред управних послова којима се одлучује о правима корисника, обављају се и правни послови у вези покретања судских и других поступака из породичних односа; заштите права детета и других пословно неспособних лица, вршење односно лишавање родитељског права, заштита од насиља у породици и у другим случајевима.

4. Служба за локална права и услуге

Делокруг рада службе за локална права и услуге дефинисан је Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца. У 2022. години ова служба ће се старати о реализацији права и услуга по одлуци, за чију реализацију је планирано **109.933.000,00** динара.

Јавна овлашћења подразумевају овлашћења за обављање појединих функција државне власти. У овом случају центри су добили од стране државе поверене послове. Код јавних овлашћења Центар има две функције:

- Функцију органа старатељства регулисану Породичним законом,
- Функцију социјалне заштите која је регулисана Законом о социјалној заштити.

Центар ће у домену послова који су му поверени од стране Републике, а у складу са наведеним законима, реализовати у 2022. години следеће послове:

1. право на новчану социјалну помоћ и увећану новчану социјалну помоћ (20% увећања за појединца или домаћинство у коме су сви чланови неспособни за рад, као и самохрани родитељи),
2. право на додатак за туђу негу и помоћ, увећан додатак за туђу негу и помоћ као и право на посебну новчану накнаду,
3. смештај у установу социјалне заштите и хранитељске породице,
4. накнаду хранитељима, путне трошкове, опремање матураната, школски прибор за децу без породичног старања,
5. послове органа старатељства: пружање услуга социјалног рада у поступку решавања о заштити, вођење послова старатељства, пописивање и процена имовине

лицима под старатељством, послови усвојења, послови хранитељства, покретање поступка код суда за заштиту интереса и права детета, вршење надзора над родитељским правом, давање мишљења и предлога надлежном суду, органу за прекршаје и органу за изрицање васпитне мере према малолетницима, реализација васпитних налога и посебних обавеза изречених малолетницима, помоћ у васпитању и развојним проблемима деце, помоћ и посредовање у сређивању брачних и породичних односа, усмеравање и праћење лица у стању социјалне потребе, помоћ у остваривању права, интервенције и посредовање код институција, вођење евиденције и документације о непосредној заштити,

б. помоћ за оспособљавање за рад деце и младих са инвалидитетом када су њихове могућности у складу са том врстом посла.

IV ПРОШИРЕНА ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. Права

Центар ће у 2022. години, поред послова који су му поверени од стране Републике, реализовати послове из домена Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити Града Крушевца. Планирање броја корисника за 2022. годину рађено је на основу података из програма Интеграл за десет месеци текуће године, списка из службе за финансијско-административне и техничке послове и Извештаја о раду за 2021. годину.

Табела број 3.

Права из области социјалне заштите која финансира локална самоуправа са пројекцијом броја корисника у 2022. године.

	Право	Резултати	Индикатори	
			Број остварених права по решењима	Планирана средстава
1.	Једнократна новчана помоћ	задовољавање социо материјалних потреба корисника	3193	22.595.000,00
1.1	обезбеђивање намирница, средстава за хигијену и др.	помоћ у задовољавање елементарних животних потреба	1116	6.810.000,00
1.2	лекови и лекарске услуге	помоћ у лечењу социјално-угроженим лицима	1362	7.500.000,00
1.3	радно ангажовање	унапређење материјалног положаја породица и појединаца, интеграција у заједницу	340	6.500.000,00
1.4	набавка огрева	помоћ самачким старачким домаћинствима	220	1.250.000,00
1.5	друге потребе	помоћ у опремању		

	/све што није претходно спецификовано/	домаћинства и потребе које нису спецификоване	155	535.000,00
2.	Набавка школског прибора	подршка школовању деце из материјално угрожених породица и деце под старатељством	200	700.000,00
3.	Партиципација у трошковима летовања, зимовања, екскурзија и организовања школе у природи	подршка школовању деце под старатељством из материјално угрожених породица	12	Исплаћују се са позиције ЈНП
4.	Опрема корисника за смештај у установу или другу породицу	задовољавање социјалних потреба корисника у поступку збрињавања	44	500.000,00
5.	Бесплатан превоз особа са инвалидитетом и пензионера	обезбеђивање доступности ресурса заједнице угроженим групама грађана	3450	11.289.000,00
6.	Партиципација трошковима превоза ученика и студената	подршка школовању студената	280	1.041.000,00
7.	Путни трошкови и исхрана пролазника	намењени лицима у стању социјалне потребе са друге територије	6	Исплаћују се са позиције ЈНП
8.	Трошкови сахране	помоћ сродницима	25	700.000,00
9.	Помоћ у лечењу бораца	Одлука о проширеним правима у области борачке и борачко инвалидске заштите на територији града Крушевца	100	1.000.000,00
УКУПНО ПРАВА:			7310	37.825.000,00

НАПОМЕНА: пројектован број корисника, изведен је на основу десетомесечног пресека броја донетих решења у Центру. Важно је имати у виду да број корисника није исто што и број донетих решења. Један исти корисник може остварити више права по различитим основама. Овакви случајеви најчешће се јављају код корисника новчане социјалне помоћи чије је трајање права ограничено. Увек је број донетих решења већи од броја корисника.

Финансијска средства за остваривање одређеног права, планирају се на основу броја донетих решења у претходној години за то право.

1. Право на једнократну помоћ (у даљем тексту ЈНП) - може се признати појединцу или породици који се изненада или тренутно нађу у стању социјалне потребе. Право се признаје у натури, новчаном износу и исплати за добровољно радно ангажовање. Анализом података о остваривању овог права у 2021. години, за 2022. годину планира се у највећем броју додела једнократних новчаних помоћи за потребе лекова и лечења (1.2), за набавку намирница и средстава за хигијену (1.1), помоћи по основу радног ангажовања (1.3), као и за друге потребе које нису спецификоване а припадају области социјалне заштите.

Радним ангажовањем омогућује се радно способним корисницима новчане социјалне помоћи да додатно зараде и увећају свој кућни буџет. И у наредној години наставиће се са реализацијом ове активности, у складу са потписаним протоколима међу институцијама у којима се ангажују корисници.

Укупно је предвиђено **22.595.000,00** динара за реализовање једнократних новчаних помоћи.

Право на једнократну помоћ појединац или породица могу да остваре највише два пута у једној календарској години.

2. Набавка школског прибора, опреме и уџбеника за децу предшколског и школског узраста која су под старатељством и из материјално угрожених породица омогућава подршку школовању деце из посебно угрожених група. Планирана средства за ове намене износе **700.00.000,00** динара

3. Партиципацију у трошковима летовања, зимовања, екскурзија и организовања школе у природи за ученике под старатељством и децу из материјално угрожених породица. Средства за ове намене исплаћују се са позиције ЈНП .

4. Право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу биће и у наредном периоду обезбеђене корисницима у поступку збрињавања у износу од **500.000,00** динара.

5. Право на бесплатан превоз имају особе са инвалидитетом и пензионери старији од 68 година. Остваривањем овог права наведеним групама корисника олакшан приступ институцијама и услугама. За ове намене планирано је **11.289.000,00** динара.

6. Право на партиципацију у трошковима превоза ученика и студената, односи се на ученике средње Хемијско-технолошке школе у Крушевцу - издвојено одељење у Великом Шиљеговцу и све студенте који студирају у универзитетским центрима ван Крушевца, као подршка школовању. Укупан износ предвиђен за ову намену је **1.041.000,00** динара.

7. Право на путне трошкове и исхрану пролазника, признаје се лицу које се нађе на територији града Крушевца, ван свог пребивалишта, односно боравишта, у стању социјалне потребе, за повратак у место пребивалишта, односно боравишта или за збрињавање у прихватилиште. Средства за ове намене исплаћују се са позиције ЈНП.

8. Право на трошкове сахране признаје се појединим угроженим групама корисника у складу са Законом. На основу критеријума за остваривање овог права и броја корисника за које је обезбеђен минимум погребних трошкова на годишњем нивоу, предвиђено је **700.000,00** динара.

9. Помоћ у лечењу бораца је право дефинисано Одлуком о проширеним правима у области борачке и борачко инвалидске заштите на територији града Крушевца. Установљено је право на једнократну новчану помоћ у сврху лечења тежих болести и

то највише два пута у једној календарској години. За ове намене је планирано **1.000.000,00** динара.

За реализовање права у социјалној заштити града Крушевца, за које је надлежан Центар за социјални рад у 2021. години, предвиђено је **37.825.000,00** динара

2. Услуге

Табела број 4.

Услуге из области социјалне заштите које финансира локална самоуправа са пројекцијом броја корисника у 2022. години

Услуга	Резултати	Индикатори	
		Број корисника	Планирана средстава
1. Породично - едукативни центар	Пружање социо едукативних и превентивних услуга породици	410	3.668.000,00
2. Интервентни смештај у кризним ситуацијама у прихватилишта и ургентне хранитељске породице	Подизање ефикасности заштите грађана уз асистенцију и сарадњу потребних институција	50	4.000.000,00
3. Услуга личног пратиоца детета	Подршка школовању деци са инвалидитетом	122	64.390.000,00
4. Становање уз подршку за младе	Интегрисање у заједницу младих који излазе из система социјалне заштите	5	50.000,00
УКУПНО УСЛУГЕ		587	72.108.000,00

За реализовање услуга у социјалној заштити града Крушевца, у 2022. години, предвиђено је **72.108.000,00** динара.

1. Породично - едукативни центар се бави подршком и помоћи породици, промовисањем одговорног родитељства, породицом и породичним вредностима и сензибилисањем јавности за потребе деце, младих и породица. Намењено је онима који самоиницијативно затраже помоћ, као и онима које упућује Центар. Све је већа потреба за овом врстом услуге, обзиром да се велики број корисника обраћа са територије других општина. Планирани износ од **3.668.000,00** намењен је за рад Клуба за младе за плате у временском трајању од 4 месеца.

2. Услуге неодложних интервенција и интервентног смештаја у кризним ситуацијама наставиће се у 2022. години и она је саставни део редовне делатности Центра. Кроз 24-часовну доступност обезбеђиваће се ефикасна заштита грађана у хитним случајевима уз асистенцију и сарадњу осталих институција. Смештај за сва лица где постоји потреба за збрињавањем у 2022. години биће организован у

ургентне хранитељске породице, Геронтолошки центар Крушевац, прихватилишта и сигурне куће ван Крушевца. За ову услугу планирано је **4.000.000,00** динара.

3. Услуга личног пратиоца детета подразумева индивидуалну подршку детету ради укључивања у редовно школовање и активности у заједници како би се у што већој мери оспособило за самосталан живот.

Изменом Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити грађана Града Крушевца од 27. новембра 2017. године услуга личног пратиоца детета, поверава се Центру, као пружаоцу услуге. Са пружањем услуге кренуло се од 01.02.2018. године. Лиценцу за рад добили смо 24.08.2018. године. У 2022. години наставиће се са развојем ове услуге, за коју је планирано **64.390.000,00** динара.

4. Становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите је услуга на чијој ће се реализацији радити у идућој години. Потребно је 2 стамбене јединице које је град уступио Центру за ову намену, довести у функционално стање и приступити лиценцирању исте. Планирано је **50.000,00** динара за трошкове (саветник са лиценцом).

На основу анализа у раду са корисницима у 2021. години, најугроженије су потребе жене и деце, жртве насиља, особа са инвалидитетом, нарочито самохраних родитеља деце са инвалидитетом, старачка самачка домаћинства којима су ресурси заједнице слабије доступни (сеоска подручја). Како су услуге у локалној заједници за ове групације корисника недовољно развијене, а буџетска средства ограничена, у 2022. години потребно је радити на унапређењу сарадње свих актера који пружају услуге овим групацијама, како би се здравствено-социјална заштита подигла на виши ниво.

Табела број 5.

Укупно права и услуга из области социјалне заштите које финансира локална самоуправа са пројекцијом броја корисника у 2022. години

	Индикатори	
	Број корисника	Планирана средстава
Права	7 310	37.825.000,00
Услуге	587	72.108.000,00
УКУПНО	7 897	109.933.000,00

У наредној години планира се обухват од 7 897 корисника постојећих права и услуга на подручју града.

Развијање нових услуга на локалном нивоу

Систем социјалне заштите је протекле деценије претрпео корените промене са циљем фокусирања на корисника и потребе грађана. Постојеће услуге недовољно задовољавају потребе угрожених група.

Неке од услуга организују се у локалној заједници а неке је потребно организовати као недостајуће. У наредној години потребно је развијати услуге социјалне заштите за следеће категорије корисника:

- **Деца и млади у ризику и са поремаћајима у понашању** и чланови њихових породица.

Током одрастања деца и млади су изложени низу негативних утицаја у оквиру породице, школе, социјалног окружења и вршњака. Региструје се пораст вршњачког насиља. Превентивне активности су неопходне како би се радило на спречавању

ризицих и јачању просоцијалних облика понашања. Рад Клуба за младе је услуга настала као одговор на ове проблеме. У идућој години радиће се на томе да ова услуга из пројектног пређе у редовно финансирање. На тај начин стекли би се услови за њено лицензирање и стављање у функцију одређеној групи корисника.

• **Деца и млади којима је потребно обезбедити привремени смештај**

Из досадашњег рада и искуства, на територији нашег града потребно је развити услугу прихватилишта за децу и младе . Успостављањем ове услуге обезбедио би се привремени смештај деци и младима чији је развој ометен породичним приликама или се налазе у другим социјалним ризицима у којима је потребан хитан и краткотрајни прихват или смештај до обезбеђивања адекватног облика заштите.

Ова услуга намењена је деци и младима , а пре свега деци која су напуштена од родитеља или старатеља, деци и младима који се нађу у скитњи, просјачењу, жртвама насиља, злостављања, занемаривања или изложени другим социјалним ризицима.

У ситуацији када Центар има потребу за збрињавањем ове категорије корисника, исти се упућују у најближа прихватилишта или у сродничку, хранитељску и другу породицу која је процењена као подобна од стране стручног тима.

• **Остарела лица са потребом за коришћење услуга како би остали у свом природном окружењу.**

Проблем заштите остарелих лица и даље је недостатак дневних услуга на локалу, како би стари што дуже остали у природном окружењу. Формирањем клуба за старија и одрасла лица, донекле би се ублажио овај недостатак.

Клуб за старија и одрасла лица пружа дневне услуге у заједници, које су намењене лицима трећег животног доба. То је место у којем одрасли и старији суграђани могу да остваре свој потенцијал, активно учествују у разноврсним активностима и самим тим воде здравији и богатији живот. Реч је о лицима која бораве у својим кућама.

Циљ активности и садржаја је превенција патолошког старења, неговање проактивне улоге старијих особа, као и подстицај њиховог волонтаризма и међусобне солидарности.

• **Одрасли и старији којима је потребно обезбедити привремени смештај**

Функција Прихватилишта за одрасла и старија лица је да прихвати и привремено збрине сва лица у стању социјалних потреба, која су акутно угрожена. Прихватају се привремено, али свеобухватно збрињавају лица :

- која се тренутно налазе у ситуацији да су витално угрожена због тешког здравственог стања,
- затечена у скитњи и просјачењу,
- егзистенцијално угрожена, без личних докумената,
- дезоријентисана,
- без утврђеног идентитета,
- лица са подручја других општина или градова затечениа без средстава за основне животне потребе, до враћања у место пребивалишта, односно боравишта,
- лица којима је из других разлога неопходан привремени смештај.

У досадашњем раду, када је постојала потреба за ургентним збрињавањем корисници су смештани у ургентне хранитељске породице и Геронтолошки центар Крушевац. Врло често није било довољно места, што је отежавало рад и смештај корисника. Уколико би дошло до реализације ове услуге у смислу формирања Прихватилишта за одрасла и старија лица, значајно би се олакшао рад и унапредио квалитет у пружању ове услуге.

V АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ДЕЛАТНОСТИ

1. Сарадња са установама, организацијама и удружењима

- Центар ће и у наредној години сарађивати са различитим институцијама и организацијама у Републици, пре свега са Министарством за рад, борачка и социјална питања, Министарством за бригу о породици и демографију, Републичким заводом за социјалну заштиту, Комором социјалне заштите, Повереником за заштиту права на приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности, Повереником за родну равноправност, Центрима за социјални рад и установама социјалне заштите у Србији,
- у складу са новим Законом о родној равноправности и обавезама које произилазе из њега, Центар ће у наредној години радити све потребне извештаје.
- Правилник о начину и поступку решавања стамбених потреба социјално угрожебних лица, обавезује Центар да континуирано прати и извештава локалну самоуправу о свим питањима која су регулисана овим актом,
- за успешно функционисање Центра од изузетно значаја је наставак добре сарадње са оснивачем, локалном самоуправом, што ће бити задатак и у наредној години,
- наставак добре сарадње са установама здравствене заштите, правосудним органима, Полицијом, Јавно комуналним предузећем Крушевац (радно ангажовање), Националном службом запошљавања, потписницама Протокола о сарадњи за спровођење васпитних налога, основним и средњим школама, као и већим бројем удружења грађана, такође је један од задатака у наредној години,
- месне заједнице на подручју града и приградских насеља, биле су и остаће важан партнер и сарадник Центра на пољу пружања постојећих услуга, као и иницирање нових у складу са потребама грађана,
- развијати партнерства са службама и организацијама у спровођењу заштите од насиља у породици као и у заштити других угрожених група грађана.

2. Планирање и развој

- унапређење и побољшање информисања грађана о правима и услугама социјалне заштите, било да се финансирају из ресорног Министарства или локалне самоуправе и наставак добре сарадње са медијима,
- Центар ће активно учествовати у тимовима на нивоу Града који ће радити на изради нових и спровођењу постојећих локалних стратегија и акционих планова, / Стратегија развоја социјалне политике града Крушевца, Савет за социјално укључивање Рома и Ромкиња града Крушевца),
- достављати податке установама и службама о појединим категоријама корисника, о броју и врсти њихових проблема и потреба, а по захтеву а на основу Закона о доступности података од значаја за јавност,
- доставити Извештај Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности,
- израдити годишњи Извештај о раду Центра за Министарство за рад, запошљавања борачка и социјална питања, као и предлог за План развоја града Крушевца – Центар за социјални рад и предлог Програма рада,
- пратити реализовање права и услуга из Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца,
- током 2022. године анализираће се стање базе податак и ажурирање. Пратиће се кретање захтева на месечном, полугодишњем и годишњем нивоу, указивати на

- проблеме који се јављају приликом вођења евиденције у електронском облику, радити на отклањању неправилности, како би се унапредио квалитет извештавања,
- сачињавање се план и распоред 24-часовног дежурствана на месечном нивоу и радити извештаји о активним интервенцијама, који се прослеђују надлежном министарству и локалној самоуправи,
- ажурираће се Информатор о раду Центра, а у складу са Законом о доступности информација од јавног значаја и Законом о заштити података о личности,
- попуњавање се упитници и анкета на захтев других институција, невладиних организација,
- у циљу развоја укупне социјалне заштите, Центар ће током године учествовати на конкурсима са новим пројектима самостално или у партнерству са другим субјектима,
- на сајту Центра презентоваће се информације о правима из области социјалне заштите и информисати јавност о раду,
- учествовати у организацији округлих столова, трибина, панел дискусијама теме из надлежности Центра (локално и регионално),
- иницирати оснивање недостајућих као и развој постојећих социјалних услуга у сарадњи са органима Локалне самоуправе, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, релевантним институцијама и специјализованим сродним удружењима и организацијама.

Програм сачиниле:

Ружица Цугурдић, социолог
Р. Цугурдић
 Драгана Думачовић, социолог
Д. Думачовић

Директор
Јована Дуњић
 Јована Дуњић, дипл.правник

